
Liikenne- ja matkailuvaliokunta

2015/2324(INI)

25.5.2016

LAUSUNTO

liikenne- ja matkailuvaliokunnalta

aluekehitysvaliokunnalle

Alppien aluetta koskevasta EU:n strategiasta
(2015/2324(INI))

Valmistelija: Daniela Aiuto

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Liikenne- ja matkailuvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa aluekehitysvaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että Alppien suojelua koskevan yleissopimuksen määritelmän mukaan Alppien alue on muiden vuoristoalueiden tapaan suuri haaste, mitä tulee alueen merkityksen vahvistamiseen Euroopan liikenneverkostossa, sillä alue on harvaan asuttu ja yhteydet ja palveluiden saatavuus sekä paikallinen elinkeinoelämä ovat hyvin erityiset;
- B. katsoo, että makroalueelle tyypillistä pinnanmuodostusta ei saisi pitää ainoastaan liitettävyyden esteenä vaan pikemminkin mahdollisuutena kehittää kestäviä intermodaalisia liikennepalveluja, jotka perustuvat alueelliseen parhaiden käytäntöjen malliin yhdistettynä luonnon, ympäristön, kulttuuriperinnön ja biologisen monimuotoisuuden suojeluun sekä ilmastonmuutoksen hillintään;
- C. katsoo, että rahoitus olisi ensisijaisesti kohdistettava Alppien alueen julkisten liikenneyhteyksien kehittämiseen vuoristoalueiden erityispiirteisiin sovitettujen indikaattoreiden perusteella parantamalla nykyisiä raideyhteyksiä, varsinkin rajaliikennettä, ja pienten kaupunkikeskusten arvostuksen lisäämiseen edistämällä työllistymistä ja kestävien matkailupalveluiden saavutettavuutta sekä perusterveydenhuollon, koulutus- ja lastenhoitopalvelujen varmistamiseen ja uusien laadukkaiden ja paikallisten työpaikkojen luomiseen sekä ympäristön ja luonnonvarojen, myös vesivarojen, suojeluun;
- D. ottaa huomioon, että Alppien alue kärsii maaseudun väestökadosta ja väestön ikääntymisestä; toteaa, että tehokas julkinen liikenne, nopeat internet-yhteydet ja kestävä ympärivuotinen matkailu voivat lisätä Alppien alueen houkuttelevuutta nuorten kannalta ja parantaa työnsaantimahdollisuuksia;
- E. ottaa huomioon, että yhdeksästä Euroopan laajuisen verkon ydinverkkokäytävästä, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä Euroopan ja alueellisen kehityksen kannalta sekä liikennettä koskevassa valkoisessa kirjassa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen kannalta, viisi käytävää kulkee Alppien halki ja niiden toteutus edellyttää jäsenvaltioiden yhteisiä ja koordinoituja taloudellisia ponnistuksia vuoteen 2030 saakka;
- F. ottaa huomioon, että puitesopimuksessa vahvistettujen periaatteiden ja konkreettisten aloitteiden toteuttamiseksi on hyväksytty joukko pöytäkirjoja ja yhteisymmärryspöytäkirjoja, joissa vahvistetaan eri aloja, kuten liikennettä, matkailua, maaperän suojelua, aluesuunnittelua, kestäväää kehitystä, luonnonsuojelua ja maiseman suojelua, koskevia erityistoimia ja joilla pyritään kehittämään Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin liittyviä yhteisiä hankkeita; toteaa, että jäsenvaltiot ovat tehneet kyseisten pöytäkirjojen pohjalta kahdenvälisiä sopimuksia, joiden nojalla ne voivat käyttää Verkkojen Eurooppa -välineen rahoitusta yhdessä kansallisten talousarvioidensa mukaisen rahoituksen kanssa;
- G. ottaa huomioon, että komission makroaluestrategialla pyritään tarjoamaan välineitä alueellisten valmiuksien vahvistamiseen erityisesti edistämällä kestäviä kuljetusyhteyksiä

sekä matkustaja- ja rahtiliikenteen intermodaalisuutta ja yhteentoimivuutta, jotta voidaan siirtää liikenne maanteiltä rautateille; katsoo, että monilla alueilla, jotka kuuluvat muihin lähimakraalueisiin (Adrianmeren alue, Tonavan alue), olisi hyödynnettävä alueiden päällekkäisyyttä yhteyksien, saavutettavuuden ja intermodaalisuuden parantamiseksi;

- H. ottaa huomioon, että Alppien aluetta koskevasta EU:n strategiasta annetussa komission tiedonannossa korostetaan, että on tärkeää vähentää Alppien kautta kulkevan liikenteen ympäristövaikutuksia Alppien luontoperinnön säilyttämiseksi sekä panna täytäntöön strategia, jolla pyritään saamaan aikaan entistä paremmat ympäristöolot alueen asukkaille; ottaa huomioon, että liikenneinfrastruktuurin ja alueen suojelun välisen tasapainon löytämisen on katsottu jo vuosikymmeniä sitten olevan suuri haaste; ottaa huomioon, että kunkin tuotannollisen investoinnin olisi kuitenkin perustuttava elinkaaren arviointiin sekä ympäristövaikutusten arviointiin, joita tarvitaan suurimpien luonnonkatastrofiriskien ehkäisemiseksi Alppien alueen kaltaisella erityisen haavoittuvalla alueella;
1. panee merkille Alppien suojelua koskevan yleissopimuksen sekä siihen liittyvien liikennettä ja matkailua koskevien pöytäkirjojen mukaisen aluerajoituksen sekä komission toimintasuunnitelman alueen sisäisten ja sinne johtavien liikenneyhteyksien kestävyuden parantamiseksi ja intermodaalisuuden, yhteentoimivuuden sekä intermodaalisen liikenteen ja liikkuvuusjärjestelmien laadun edistämiseksi parhaiden käytäntöjen mallin mukaisesti;
  2. on tyytyväinen Gotthardin pohjatunnelin avaamiseen 1. kesäkuuta 2016; kehottaa komissiota ja asianomaisia Alppien alueen jäsenvaltioita arvioimaan liikennevirtojen ja tavaraliikenteen muutoksia, esimerkiksi Brennerin reitillä uusien tunnelien käytön myötä, ennen kuin ryhdytään uusien pohjatunneleiden suunnitteluun; toivoo käytävien varrelle riittävää ja tarpeenmukaista määrää rautatie-/maantietermiinaaleja tavaraliikenteen siirtämistä maanteiltä rautateille koskevan tavoitteen edistämiseksi;
  3. pyytää komissiota ja jäsenvaltioita vahvistamaan monitasoista hallintoa liikennesuunnittelussa ja toteuttamaan alueella ja erityisen voimakkaasti vuoristoisella Alppien alueella sellaista liikenneinfrastruktuurin kehityspolitiikkaa, joka on kestävä ja osallistava eikä ole haitallista alueelle vaan suojelee sitä ja edistää taloudellisesti heikommassa asemassa olevien alueiden tasapainoista kehitystä matkailun, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden, talouden ja työllisyyden edistämisen alalla; painottaa, että liikenneinfrastruktuuria koskevien toimintalinjojen suunnittelussa on ensisijaisesti arvioitava haittoja, muun muassa ympäristöhaittoja, ja minimoitava ne; kehottaa tukemaan ja edistämään asteittaista siirtymistä renkailta raiteille ja vaihtoehtoisilla energialähteillä toimivien kulkuneuvojen käyttöön epäpuhtauspäästöjen vähentämiseksi;
  4. kehottaa komissiota keskittymään myös nykyisen infrastruktuuriverkoston kapasiteetin parhaaseen mahdolliseen hyödyntämiseen, kun yleisenä tavoitteena on Euroopan laajuisten liikenneverkkojen täytäntöönpanon tehostaminen; painottaa, että sellaisille infrastruktuurihankkeille, jotka aiheuttaisivat vältettävissä olevia tai suhteettomia uhkia ympäristölle, luonnonvaroille tai kansanterveydelle, ei saisi myöntää rahoitusta;
  5. painottaa, että alueen yhteyksiä ja saavutettavuutta päivällä, yöllä ja viikonloppuisin olisi parannettava ja edistettävä varmistamalla ympäristön kunnioittaminen, vesivarojen ja maaperän suojelu sekä paikallisen väestön osallistuminen ottamalla täysipainoisesti mukaan poliittiset toimijat ja päätöksentekijät kaikilla tasoilla, erityisesti alueellisilla ja paikallisilla tasolla, sekä kansalaisjärjestöt ja edistämällä kansanäänestyksiä;

6. katsoo, että vuoristoalueiden infrastruktuurin parantamisella mahdollistettaisiin pk-yritysten kehittäminen ja lisättäisiin vuoristoalueiden houkuttavuutta pk-yritysten kannalta sekä helpotettaisiin sellaisten teollisuudenalojen perustamista vuoristoalueille, jotka hyötyisivät ympäristöllisistä syistä (lämpötila, ilman puhtaus) sinne sijoittautumisesta, mikä taas loisi uusia työpaikkoja ja edistäisi alueen kestäväää kehitystä; kehottaa jäsenvaltioita palauttamaan matkailijoiden käyttöön vanhoja käytöstä poistettuja reittejä, edistämään niiden käyttöä ja ottamaan ne jälleen käyttöön, jotta voidaan ehkäistä niistä luopuminen, niiden rappeutuminen ja mahdollinen hydrogeologinen epätasapaino;
7. kehottaa Alppien alueen jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä sen varmistamiseksi, että kauttakulkumaksut ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja eurooppalaisten normien mukaisia erityisesti niille maille, joihin on niiden maantieteellisten sijainnin vuoksi kuljettava muiden valtioiden kautta;
8. toteaa, että tieto- ja viestintäteknologian kehittämistä ja saavutettavuutta olisi parannettava tarjoamalla palveluita nopeammin ja tehokkaammin sekä vaihtoehtoja fyysiselle matkustamiselle, esimerkiksi edistämällä mahdollisuuksien mukaan etätöitä, jotta voidaan vähentää haitallisia ulkoisia vaikutuksia, kuten epäpuhtauspäästöjä, aiheuttavia työmatkoja sekä helpottaa työn ja perhe-elämän yhteensovittamista;
9. kehottaa asianomaisia maita määrittelemään strategiset infrastruktuurihankkeet, joilla vahvistetaan yhteenkuuluvuutta ja vähennetään maanteiden ruuhkautumista käyttämällä intermodaalisia liikennepalveluja, jotka soveltuvat matkailualueille ja paikallisten elinkeinojen kehittämiseen ja joiden avulla voidaan siten edistää työpaikkojen luomista; painottaa alueellisten lentoasemien ja satamien merkitystä Alppien laitamilla sijaitsevilla alueilla / Välimerellä Alppien alueen saavutettavuuden ja yhteyksien kannalta; katsoo, että on tärkeää yhdistää Alppien alueet maantie- ja rautatieverkostoihin;
10. kehottaa jäsenvaltioita investoimaan paikallisten työpaikkojen luomista koskeviin ohjelmiin ja matkailuinfrastruktuuriin; kehottaa noudattamaan sellaista strategista lähestymistapaa, jolla pyritään matkailun kausitasoitukseen ja helpottamaan matkakohteiden, esimerkiksi hiihtokeskusten, kestäväää saavutettavuutta julkisin liikennevälinein sekä rohkaisemaan pyöräilyn yhdistämistä junamatkustamiseen; painottaa, että on tärkeää tukea verkostoitumista ja julkaista esimerkkejä kestäviä matkailualoitteita, kuten passiivienergiaa hyödyntäviä, energiatehokkaita ja kestäviä energialähteitä käyttäviä rakenteita, koskevista parhaista käytänteistä;
11. toteaa, että ilmastonmuutos on erityisen merkittävää Alppien kaltaisilla alueilla, sillä niiden morfologia ja luontotyypit ovat erityisen haavoittuvia; painottaa, että EU ja Alppien alueen jäsenvaltiot ovat ratifioineet Alpeja koskevan yleissopimuksen liikennettä ja matkailua koskevat pöytäkirjat; kehottaa jäsenvaltioita seuraamaan tiiviisti ilmansaastearvoja ja toteuttamaan Pariisin COP21-kokouksen tavoitteiden mukaisia kestäviä liikennemuotoja koskevia toimia; katsoo, että olisi tehostettava toimia, joilla pk-yrityksiä rohkaistaan investoimaan innovointiin ja kehitykseen COP21-kokouksen tavoitteiden mukaisesti;
12. kehottaa komissiota varmistamaan asiakirjojen helpon ja joustavan saatavuuden sekä unionin kansalaisille että toimielimille, jotta voidaan taata julkisten varojen käytön avoimuus, ja katsoo, että niissä tapauksissa, joissa asiakirjojen saanti perustellaan pakottavilla, muiden muassa kansanterveyteen ja ympäristöön liittyvillä syillä, tällaisten

syiden olisi mentävä aina minkä tahansa kilpailuun tai kaupallisiin päämääriin liittyvien syiden edelle; katsoo, että jäsenvaltioiden on käytettävä Alppien aluetta koskevan strategian täytäntöönpanoon tarkoitettuja EU:n varoja avoimesti ottaen huomioon ympäristövaikutustutkimuksiin perustuvat rajoitukset sekä tiivistettävä yhteistoimintaansa ja yhteistyötään hyvien käytänteiden vaihtamisen tehostamiseksi; katsoo, että Euroopan parlamentin ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen olisi tarkasteltava vuosittain strategian täytäntöönpanon ja tavoitteiden saavuttamisen tehokkuutta ja resurssien käytön taloudellisuutta;

13. katsoo, että Alppien alueen liikennehankkeiden tietulleista ja erityisistä maksuista saatavat tulot olisi korvamerkittävä ensinnäkin Alppien alueen Euroopan laajuisten verkkojen käytävien, toiseksi alueelle tuovien teiden ja kolmanneksi paikallisten teiden kehittämiseen;

14. kehottaa jäsenvaltioita ja alueita takaamaan pääsyn ja pelastustiet vaikeammin saavutettavissa oleville alueille; kehottaa takaamaan terveys- ja ensiapupalvelut myös liikenteen kannalta heikossa asemassa oleville alueille, kun otetaan huomioon tärkeimpien sairaaloiden etäisyys.

**LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS LAUSUNNON ANTAVASSA
VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	24.5.2016
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 40 -: 2 0: 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Marie-Christine Arnautu, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Georg Mayer, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Gabriele Preuß, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Țapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, István Ujhelyi, Wim van de Camp, Janusz Zemke, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Knut Fleckenstein, Maria Grapini, Karoline Graswander-Hainz, Werner Kuhn, Curzio Maltese, Jozo Radoš, Ulrike Rodust, Davor Škrlec, Evžen Tošenovský
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (200 art. 2 kohta)	Beatrix von Storch